

आसियान शिखरसम्मेलनम् : दक्षिणचीनसागरे शान्तिः आवश्यकी, चीनदेशाय प्रधानमन्त्रिणः मोदिनः सचेतना

हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी लाओस्-देशस्य यात्रायाः द्वितीयदिने १९ तमे पूर्व-एशिया-शिखरसम्मेलने भागं गृहीतवान् । अस्मिन् काले प्रधानमन्त्री मोदी सम्पूर्णं विश्वे शान्तिं याचितवान्। एतदतिरिक्तं हिन्दमहासागरे चीनस्य हस्तक्षेपं लक्ष्यं कृतवान् । मोदीमहोदयः अवदत् यत् भारतेन आसियानएकतायाः केन्द्रत्वस्य च समर्थनं सर्वदा कृतम् अस्ति। भारतस्य इण्डो पैसिफिक विजन तथा क्वाड सहकार्यस्य केन्द्रे आसियान अपि अस्ति । भारतस्य भारतप्रशान्तमहासागरपरिकल्पनायाः, भारतप्रशान्तसागरस्य विषये आसियानदृष्टिकोणस्य च गभीराः समानान्तराः सन्ति । सम्पूर्णस्य क्षेत्रस्य

शान्तिप्रगतेः कृते स्वतन्त्रः, मुक्तः, समावेशी, समृद्धः, नियमाधारितः च भारत-प्रशांतः महत्त्वपूर्णः अस्ति । दक्षिणचीनसागरस्य शान्तिः, सुरक्षा, स्थिरता च सम्पूर्णस्य इण्डो-प्रशान्तक्षेत्रस्य हिताय वर्तते । प्रधानमन्त्री मोदी शुक्रवासरे यूरोशिया-पश्चिम-एशिया-देशयोः शान्ति-स्थिरतायाः पुनर्स्थापनस्य आह्वानं कृतवान्, तथैव विश्वस्य विभिन्नेषु भागेषु प्रचलन्तः संघर्षाः 'वैश्विकदक्षिण'-देशेषु सर्वाधिकं नकारात्मकं प्रभावं कुर्वन्ति इति उल्लेखं कृतवान्। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी उक्तवान् यत् विश्वस्य विभिन्नेषु भागेषु प्रचलितानां द्वन्द्वानां वैश्विकदक्षिणदेशेषु सर्वाधिकं नकारात्मकः प्रभावः भवति।

यूरोशियादेशे वा पश्चिमे एशियादेशे वा यथाशीघ्रं शान्तिः स्थिरता च पुनः स्थापिता भवतु इति सर्वे इच्छन्ति। अहं बुद्धभूमितः आगत्य पुनः पुनः उक्तवान् यत् एषः युद्धयुगः नास्ति। समस्यानां समाधानं युद्धक्षेत्रात् न आगन्तुं शक्नोति। सार्वभौमत्वस्य, प्रादेशिकस्य अखण्डतायाः, अन्तर्राष्ट्रीयधिनियमानां च आदरः महत्त्वपूर्णः अस्ति । मानवीयदृष्टिकोणं स्थापयित्वा संवादं कूटनीतिं च प्राधान्यं दातव्यं भविष्यति। विश्वबन्धुत्वस्य दायित्वं निर्वहन् भारतं अस्मिन् दिशि यथासम्भवं योगदानं निरन्तरं करिष्यति। भारतं म्यान्मारं स्वपरिजनरूपेण सह नेष्यति : प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी उक्तवान् यत् वयं म्यान्मारस्य स्थितिविषये आसियानस्य मतस्य समर्थनं कुर्मः। पञ्चबिन्दुसहमतेः अपि वयं समर्थनं कुर्मः। तत्सह मानवीयसहायतां निर्वाहयितुम् महत्त्वपूर्णं इति वयं मन्यामहे, लोकतन्त्रस्य पुनर्स्थापनार्थं च समुचितपदानि अपि ग्रहीतव्यानि। अस्य कृते म्यान्मारदेशः समावेशितव्यः, न तु एकान्तवासः इति वयं मन्यामहे। भारतं समीपस्थदेशत्वेन स्वदायित्वं निर्वहति एव ।

गीतोपदेशः

भीष्मद्रोणप्रमुखतः
सर्वेषां च महीक्षिताम् ।
उवाच पार्थ पश्यैतान्-
समवेतान्कुरुनिति ॥25॥
शब्दार्थ- भीष्म - भीष्म पितामहः; द्रोण - गुरु द्रोणः; प्रमुखतः - के समक्षः; सर्वेषाम् - सर्वो के; च - भी; महीक्षिताम् - संसार भर के राजा; उवाच - कहा; पार्थ - हे पृथा के पुत्र; पश्य - देखो; एतान् - इन सर्वो को; समवेतान् - एकत्रित; कुरुन् - कुरुवंश के सदस्यो को; इति - इस प्रकारभावार्थ
भीष्म, द्रोण तथा विश्व भर के अन्य समस्त राजाओं के सामने भगवान् ने कहा कि हे पार्थ! यहाँ पर एकत्र सारे कुरुओं को देखो

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

नोएल टाटा : नोएल टाटा रतन टाटा इत्यस्य विरासतम् अग्रे सारयिष्यति

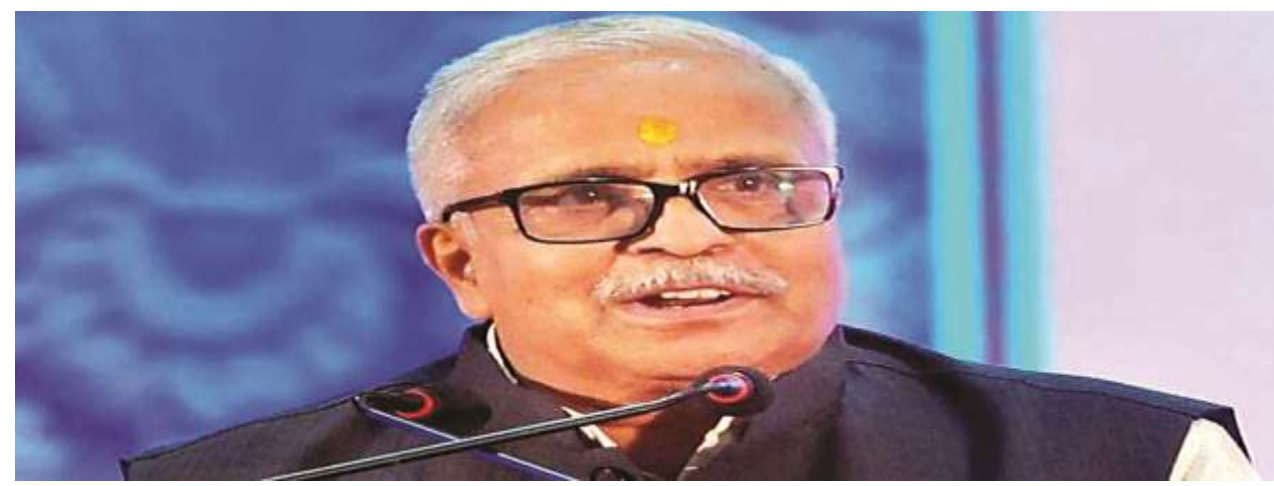
उद्योगपति रतन टाटा इत्यस्य निधनानन्तरं नोएल नेवल टाटा इत्यस्य नाम तस्य उत्तराधिकारी रूपेण घोषितम् अस्ति । मुम्बईनगरे आयोजितानां सभानाम् अनन्तरं टाटा-न्यास-सहितानाम् अनेकानाम् न्यासानां न्यासीभिः सर्वसम्मत्या नोएल-नेवल-टाटा-इत्यस्य टाटा-न्यासस्य, तस्य अन्तर्गतस्य अन्येषां सर्वेषां न्यासानां च अध्यक्षत्वेन नियुक्तिः कृता। एतेन सह सः टाटा ट्रस्ट्स् इत्यस्य अध्यक्षः इति अपि नामाङ्कितः भवेत् । तस्य नियुक्तिः तत्क्षणमेव प्रभावी भविष्यति इति उक्तम्।

नोएल टाटा इत्यस्य पुत्री टाटा समूहे स्वस्य चिह्नं स्थापयति

नोएल टाटा इत्यस्य विवाहः टाटा सन्स् इत्यस्य बृहत्तमस्य एकलभागधारकस्य, साइरस मिस्त्री इत्यस्य पिता च पल्लोन्जी मिस्त्री इत्यस्य पुत्री आलू मिस्त्री इत्यनेन

सह अभवत् । दम्पत्योः त्रयः बालकाः सन्ति, यथा लीआ टाटा, माया टाटा, नेविल् टाटा च । नोएल टाटा इत्यस्य पुत्री लीआ टाटा अपि टाटा-समूहे स्वस्य चिह्नं स्थापयति । स्पेनदेशस्य प्रतिष्ठिते IE Business School इत्यस्मिन् विपणनविषये स्नातकोत्तरपदवीं सम्पन्नवती, सम्प्रति टाटासमूहेन सह कार्यं कुर्वती अस्ति । लीया २००६ तमे वर्षे ताज होटेल्स् रिसोर्ट्स् एण्ड पैलेस् इत्यत्र सहायकविक्रयप्रबन्धकरूपेण स्वस्य व्यावसायिकयात्राम् आरब्धवती । नियुक्तिविषये नोएलस्य वचनम् तस्य नियुक्तौ नोएल टाटा अवदत् यत् अहं रतन एन टाटा तथा च टाटा समूहस्य संस्थापकानाम् विरासतम् अग्रे सारयितुं तत्परः अस्मि। एकशताब्दमधिकं पूर्वं स्थापितं टाटा-न्यासं समाजकल्याणस्य अद्वितीयं वाहनम् अस्ति । टाटा ट्रस्ट्स् इति अनेकेषां परोपकारीसंस्थानां समूहः अस्ति यः परोक्षरूपेण १६५ अरब अमेरिकीडॉलर्-मूल्यकं लवणात् सॉफ्टवेयर यावत् समूहं नियन्त्रयति ।

जन्माधारे जातिनिर्णयः भवन्ति, जनाः अहङ्कारं निवर्तयेयुः

राष्ट्रीय-स्वयंसेवक-संघस्य वरिष्ठनेता भैय्याजी जोशी जातिव्यवस्थायाः विषये स्वविचारान् प्रकटितवान्। जन्माधारेण जातिनिर्णयः भवति इति सः अवदत् । हरिद्वारः कस्याः जातेः अस्ति इति कोऽपि वक्तुं शक्नोति वा ? १२ ज्योतिर्लिंगाः कस्याः जातेः सन्ति ? देशस्य विभिन्नेषु भागेषु ५१ शक्तिपीठाः कस्याः जातेः सन्ति वा ? भैय्याजी जोशी उक्तवान् यत् ये जनाः स्वं हिन्दुं मन्यन्ते, देशस्य सर्वेषु भागेषु निवसन्ति ते तान् सर्वान् स्वकीयान् मन्यन्ते। अथ कुतः विभागः ? यथा राज्यानां सीमाः अस्माकं मध्ये किमपि विभागं सृजितुं न शक्नुवन्ति, तथैव वस्तूनि अस्मान् जन्माधारेण विभजितुं न शक्नुवन्ति । यदि कश्चित् भ्रान्ता अस्ति तर्हि तस्य परिवर्तनं कर्तव्यं, यदि कश्चित् माया अथवा निष्प्रयोजनाहङ्कारः अस्ति तर्हि तस्य निराकरणं कर्तव्यम्। भवद्भ्यः कथयामः यत् पूर्वं ६ अक्टोबर् दिनाङ्के राजस्थानस्य बारणनगरस्य धनमण्डी-क्रीडाङ्गणे आयोजिते स्वयंसेविकसमागमकार्यक्रमे आरएसएस-सरसंघचालकः मोहनभागवतः ३५०० तः अधिकान् स्वयंसेविकान् सम्बोधितवान् आसीत् । अस्मिन् काले मोहनभागवतेन उक्तं यत् भारतस्य वैश्विकप्रसिद्धिः प्रतिष्ठा च तस्य सशक्तराष्ट्रत्वस्य कारणेन अस्ति।

एयरइंडिया-वायुयानस्य सुरक्षितम् आकस्मिकं अवतरणं कारितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः, आचार्यः
छविरमणोऽयम्। एएक्सबी-६१३ इति संख्याकस्य एयरइंडिया- वायुयानस्य आकस्मिकम् अवतरणं सफलं जातम्। तमिलनाडुराज्यस्य त्रिचीनगरस्य अन्ताराष्ट्रीय- विमानपत्तनात् संयुक्तराममीरातदेशस्य शारजहाँनगरं प्रति गच्छतो वायुयानस्य सफलम् आपत्कालीनावतरणं जातम्। उक्तविमानस्य हाइड्रोलिक-प्रणाल्यां तकनीकी-विफलतायाः परिज्ञानानन्तरं त्वरितं त्रिचीविमानपत्तने एव विमानस्य सुरक्षितम् आकस्मिकम् अवतरणं कारितम्। विमानेऽस्मिन् १४१ जनाः यात्रिणः आसन्। आकस्मिकावतरणात् पूर्वं विमानमिदं सार्धद्विहोरापर्यन्तम् आकाशे एव उड्डियमानम् आसीत्। आकस्मिकावतरणे त्रिचीविमानपत्तने उच्चसजगता आसीत्। सर्वाण्यपि रक्षणसंसाधनानि स्थापितानि आसन्। आकस्मिकावतरणस्य कृते बेली-अवतरणस्य विकल्पमपि स्थापितमासीत्। परं तस्य आवश्यकता नापतिता। ध्यातव्यमस्ति यत् विमानचालकसमूहस्य विवेकेन अस्य विमानस्य सुरक्षितम् आकस्मिकम् अवतरणं जातम्।

CM Sukhu : कर्मचारिभ्यः वृत्तिभोगिभ्यः च २८ दिनाङ्के वेतनं वृत्तिं च प्रदास्यते

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री शिमलानगरे पत्रकारसम्मेलनं सम्बोधितवान्। सः अवदत् यत् दीपावली-महोत्सवस्य पर्वणि कर्मचारिभ्यः वृत्तिभोगिभ्यः च २८ अक्तूबर दिनाङ्के वेतनं वृत्तिं च प्रदास्यते। सहैव हिमाचलप्रदेशस्य सर्वकारीयकर्मचारिभ्यः पेन्शनभोक्तृभ्यः च महार्घतावृत्तेः चतुर्प्रतिशतं भागं ०१-०१-२०२३तः दातुं घोषणां कृतवान्। इतरथा मुख्यमन्त्री सुखविन्द्रसिंहसुक्खुः सर्वेभ्यः जनेभ्यः विजयदशमी शुभकामनाः अयच्छत्। सः पत्रकारसम्मेलने अवदत् यत् अधुना एव सभायाः सत्रं वर्तते, विधानसभासत्रे वयं वक्तव्यं पठितवन्तः। तस्य वक्तव्यस्य अनुसारं ये वयं सर्वकारीयकर्मचारिणः आसन् येषां वेतनं नगदप्रवाहस्य कारणेन दुर्प्रबन्धनं जातम्, ते अस्माभिः एव नियमिताः आसन् तदा अपि मया मम वक्तव्येषु एतत् न उक्तं यत् संरचना अस्माकं वित्तीयस्थितिः च अतीव उत्तमम् अस्ति, परन्तु वयं इच्छामः अनुशासितरूपेण आर्थिकस्थितिं निश्चययन्तु अतः अस्माकं वेतनस्य पेन्शनस्य च व्याजरूपेण ₹ त्रिकोटिः बहुवर्षेभ्यः गच्छति। तत् वयं निश्चयं कृतवन्तः। मुख्यमन्त्री सुखविन्द्रसिंहसुक्खुः उक्तवान् यत् अस्माभिः अस्माकं वक्तव्ये अस्माकं वेतनं

पेन्शनं च द्वित्रिदिवसान् यावत् विलम्बः करणीयः इति प्रावधानं कृतम् अस्ति। मुख्यमन्त्री च तस्य मन्त्रिमण्डलस्य सदस्याः प्रथमसांकेतिकमासद्वयं यावत् वेतनं न दास्यन्ति, अतः यत् वयं आर्थिकरूपेण अनुशासितत्वेन आगामिमासद्वयं अधिकतमं कर्तुं शक्नुमः। अहं मुख्यमन्त्रिणा सह वित्तमन्त्री अपि अस्मि। वित्तमन्त्रिणः सति इति मम विशेषदायित्वम् मुख्यमन्त्रीत्वेन च विशेषदायित्वम् अस्ति। मुख्यमन्त्री सुक्खुः उक्तवान् यत् अस्माभिः ताः परिस्थितयः अतीव सम्यक्तया अधीताः, मया च पुनः पुनः उक्तं यत् वयं व्यवस्थां परिवर्त्य आत्मनिर्भरं हिमाचलं प्रति गच्छामः। वयं शक्तिसुखार्थं सत्तां न प्राप्तवन्तः। व्यवस्था परिवर्तनार्थं आगताः तथा च अस्मिन् सन्दर्भे अद्य अहं वक्तुम् इच्छामि यत् राज्यस्य जनानां कृते विजयदशमीपर्वणः शुभकामनाः, दीपावलीमहोत्सवस्य च शुभकामनाः। हिमाचलप्रदेशस्य सर्वे सर्वकारीयकर्मचारिणः एकेन प्रकारेण वा राज्यस्य सेवां कुर्वन्ति। विगतकेषु वर्षेषु बहुषु विषयेषु संघर्षं कुर्वन्। बहवः बहुवर्षेभ्यः चिकित्साबिलानि सन्ति। अस्माकं चिकित्साबिलं दातुं मम पार्श्वे बहुवारं आगतः। अस्माकं सर्वकारः अस्माकं मन्त्रिमण्डलं च, अस्माभिः एषः निर्णयः कृतः। सर्वकारीयकर्मचारिणां यत्किमपि चिकित्साबिलं यत्किमपि लम्बनं भवति तत् तत्कालं प्रभावेण मुक्तं भविष्यति। मुख्यमन्त्री सुक्खुः उक्तवान् यत् सः एतत् निर्णयं राज्यस्य कर्मचारिणां हिताय पेन्शनधारकाणां हिताय गृहीतवान् तथा च २८ दिनाङ्के गतवारं अस्मान् पञ्चदिनांके नवदिनांके च वेतनं वृत्तिः च दत्ताः अस्मिन् समये वयं २८ दिनाङ्के दास्यामः। एतानि सर्वाणि कार्याणि वयं सर्वकारस्य हिताय एव कुर्मः।

JP Nadda: श्रीनयनादेवीमन्दिरे नमनं कृतवान् जगतप्रकाशनड्डा

हिमसंस्कृतवार्ता: - श्री नयना देवी। भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षः एवं केन्द्रीयमन्त्री जगतप्रकाशनड्डा शुक्रवासरे शारदीयनवरात्रस्य महाष्टमी पर्वणि उत्तरभारतस्य सुप्रसिद्धे शक्तिपीठे मातुः श्रीनयनादेव्याः दर्शनं कृत्वा आशीर्वादं प्राप्नोत्। शुक्रवासरे प्रातः सार्धनववादाने जे.पी.नड्डा प्राचीनहवनकुण्डे होमार्पणं कन्यापूजनं च अकरोत्। मन्दिरन्यासस्य अध्यक्षः उपमंडलाधिकारी धर्मपालठाकुरः च मातुः चित्रं

वस्त्रप्रदानेन च केंद्रीयमंत्रिणः सम्मानमकरोत्। जेपीनड्डावर्येण सह भाजपायाः प्रदेशप्रवक्ता रणधीरशर्मा आशुतोषशर्मा सहित अनेके भाजपानेतारः च आसन्। तत्र मीडियादलं सम्बोधयन् जेपीनड्डा उक्तवान् यत् अद्य शारदीय नवरात्रे मातुः श्रीनयनादेव्याः आशीर्वादं ग्रहीतुं सौभाग्यं प्राप्तम्। अद्य महाष्टमी महानवमी चास्ति सर्वेभ्यः माँ दुर्गा इत्यस्याः आशीर्वादः प्राप्तः। सः अवदत् यत् मातरं दृष्ट्वा सः सहचरैः सह नूतनं जीवन्तं ऊर्जां च प्राप्तवान् अस्ति। सः अवदत् यत् सः मातुः श्री नयनादेवी इत्यस्याः आशीर्वादेन निश्छलतया प्रार्थयामि यत् समग्रस्य विश्वस्य भारतस्य च शुभं भवतु। मातुः आशीर्वादेन वयं सर्वे प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः विकसितस्वप्नस्य पूर्तये समाजं देशं च अग्रे सारयितुं कार्यं कुर्मः। तदनन्तरं जे.पी.नड्डावर्येण समीपस्थे दभटग्रामे कुलमातुः दर्शनं कृतम्।

साइबर-अपराध-निवारणाय सज्जाः साइबर- कमाण्डो, नव हिमाचल- पुलिस- कर्मचारिणः प्रशिक्षणं प्राप्नुवन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। राज्ये साइबर-अपराधस्य निवारणाय साइबर- कमाण्डोदलानि निर्मितानि सन्ति। हिमाचलप्रदेशे साइबर-अपराधस्य वर्धमानेषु प्रकरणेषु पुलिसजनाः अपि जागृताः अभवन्। सेवानिवृत्ताः अधिकारिणः अपि साइबर-अपराधिनां जाले पतित्वा आजीवनं निक्षेपं त्यक्तवन्तः। एतादृशानां दुष्टानां वञ्चनानां निवारणाय पुलिसैः प्रयत्नाः क्रियन्ते, परन्तु बहुधा तत् कार्ये सफलता न मिलति। केन्द्रसर्वकारस्य गृहमन्त्रालयः साइबर- अपराधिभिः सह निवारणार्थं साइबर- कमाण्डो-प्रशिक्षणकार्यक्रमं चालयति। ते साइबर अपराधस्य विषये तान्त्रिकसूचनाः, तस्य निवारणस्य विविधाः उपायाः च ददति। हिमाचलप्रदेशस्य नव पुलिसकर्मचारिणः साइबरकमाण्डोरूपेण प्रशिक्षणार्थं चयनिताः सन्ति। चयनितपुलिसदलेषु द्वे महिले स्तः। एतेषु नवयुवकेषु एकः मुख्याधिकारी अपरः आरक्षकश्च अस्ति। तेषां विशेषज्ञतायाः आधारेण भारतीयसाइबर- अपराधसमन्वयकेन्द्रेण तेषां चयनं कृतम् अस्ति। साइबरकमाण्डो-प्रशिक्षणं षण्मासान् यावत् स्थास्यति। इदं प्रशिक्षणं

आईआईटी मद्रास, राष्ट्ररक्षाविश्वविद्यालयगान्धीनगरं, राष्ट्रिय- न्यायिकविज्ञान-विश्वविद्यालयदिल्ली इत्यादिषु प्रतिष्ठितसंस्थासु क्रियते। चयनिताः पुलिसकर्मचारिणः प्रशिक्षणकेन्द्रं प्रति प्रस्थिताः। साइबर अपराधस्य डीआईजी मोहित चावला इत्यनेन उक्तं यत् गृहमन्त्रालयस्य उपक्रमेण साइबरकमाण्डो प्रशिक्षणं दीयते, हिमाचलपुलिसस्य निर्दिष्टकर्मचारिणां संख्या नव अस्ति। सः अवदत् यत् अस्य प्रशिक्षणस्य उद्देश्यं अस्माकं पुलिस-अधिकारिणः, कर्मचारिणः च सिस्टम् फोरेंसिक, साइबर-अपराध-परिचयः, निवारणप्रविधिषु च आवश्यककौशलेन सुसज्जयितुं वर्तते। सः अवदत् यत् साइबर- संतर्जना निरन्तरं वर्धन्ते, अतः संवेदनशील- दत्तांशस्य रक्षणाय, ऑनलाइन-वञ्चनानिवारणे च एष उपक्रमः अधिकतया महत्त्वपूर्णः अस्ति। हिमाचलतः नवसदस्यीयं दलं प्रशिक्षणं सम्पन्नं करिष्यति। साइबर-संतर्जनानां निवारणाय नवीनतम-कौशल-विशेषज्ञता च सुसज्जितः भविष्यति, अत्यन्तं कुशल-साइबर-योद्धारूपेण च उद्भवति। डीआईजी मोहित चावला इत्यनेन उक्तं यत् षण्मासात्मके साइबरकमाण्डो प्रशिक्षणकार्यक्रमे संतर्जनागुप्तचरः, घटनाप्रतिक्रिया, हैकिंग-प्रविधिः च इत्यादयः अनेकाः विषयाः समाविष्टाः भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् अस्माकं अधिकारिणः असाधारणं समर्पणं दृढतां च प्रदर्शितवन्तः, अत्यन्तं कुशलाः साइबर-योद्धा इति च उद्भूताः।

इजरायल् लेबनानयुद्धम् : लेबनानदेशे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य एकके इजरायलस्य आक्रमणम्

हिमसंस्कृतवार्ता:। लेबनान-इजरायलयोः मध्ये प्रचलति युद्धे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य शान्तिसेनाः सुरक्षायाः विषये भारतेन चिन्ता प्रकटिता। विदेशमन्त्रालयेन एकं वक्तव्यं प्रकाशितं यत् वयं नीलरेखायाः विषये चिन्तिताः स्मः। वयं स्थितिं प्रति दृष्टिपातं कुर्मः। नीलरेखायां नियोजितानां संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य शान्तिसेनासु अपि भारते

६०० सैनिकाः समाविष्टाः सन्ति। संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य परिसरस्य अखण्डतायाः सम्मानं कर्तुं वक्तव्ये आह्वानं कृतम्। इजरायल्-देशः गुरुवासरे दक्षिण-लेबनान-देशे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य भवने आक्रमणं कृतवान्। अस्मिन् आक्रमणे संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य शान्तिसेनायाः सदस्यद्वयं घातितः। तौ द्वौ अपि इन्डोनेशियादेशस्य नागरिकौ स्तः। १९७८ तमे वर्षात् लेबनानदेशे नियोजिताः यूनिफिल् सदस्याः सङ्घाटानां निरीक्षणाय, आवश्यकतावशात् जनानां कृते मानवीयसहायताप्रदानार्थं च कार्यं कुर्वन्ति। एतदतिरिक्तं इजरायल्-देशः गुरुवासरे लेबनान-राजधानी-बेरुट-नगरस्य एकस्मिन् भवने वायु-आक्रमणानि कृतवान्। लेबनानदेशस्य स्वास्थ्यमन्त्रालयेन उक्तं यत् अस्मिन् आक्रमणे २२ जनाः मृताः, १७७ जनाः घातिताः। इजरायल्-देशः अद्यापि अस्य आक्रमणस्य विषये किमपि वक्तव्यं न प्रकाशितवान्। मीडिया-अनुसारं हिजबुल-सङ्घस्य वरिष्ठसदस्यः समन्वय-एककस्य प्रमुखः च वफीक्-साफाः आक्रमणे लक्ष्यं कृतवान्।

राज्यपालः करिष्यति अन्ताराष्ट्रीय- कुल्लूदशहरा- महोत्सवस्य उद्घाटनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - कुल्लू:।
अन्ताराष्ट्रीयकुल्लूदशहरामहोत्सवस्य
अवसरे भगवतः रघुनाथस्य रथयात्रा १३
अक्तूबर दिनाङ्के सायं ४ वादने
आरभ्यते। भगवतः रघुनाथस्य
मुख्यरक्षकः महेश्वरसिंहः अस्मिन् विषये
अस्मान् पूरितवान् अस्ति। सीपीएस-
दशहरा- उत्सवसमित्याः अध्यक्षः
सुन्दरसिंहठाकुरः शुक्रवासरे परिधिगृहे
पत्रकारसम्मेलने अवदत् यत् राज्यपालः
शिवप्रतापशुक्लः १३ अक्टोबरे
दशहरा- उत्सवस्य उद्घाटनं करिष्यति।
सः रघुनाथस्य रथयात्रायां भागं
गृहीयात्, सायंकाले
सर्वकारीयविभागानाम् एकां प्रदर्शनीं
गत्वा भगवान् रघुनाथस्य दर्शनं
करिष्यति। सः सायं कलाकेन्द्रे
सांस्कृतिक- कार्यक्रमणाम् उद्घाटनं
करिष्यति। गतवर्षस्य तुलनायाम्
अस्मिन् समये दशहरा-उत्सवः
अद्भुतरूपेण आयोज्यते।
सांस्कृतिकप्रदर्शनं, कुल्लुकार्निवालः च
आकर्षणस्य केन्द्रं भविष्यति। दशहरा-
उत्सवे विदेशराजदूतैः सह सम्मेलनानि
भविष्यन्ति। मुख्यमंत्रिणः अध्यक्षतायां
उद्योग-पर्यटन-संस्कृतेः आदान-
प्रदानस्य चर्चा भविष्यति। १५
अक्टोबरतः राष्ट्रिय- ग्रामीणक्रीडा-
प्रतियोगितानाम् आयोजनं भविष्यति
राष्ट्रियस्तरस्य वॉलीबॉल- कबड्डी-

प्रतियोगितानाम् आयोजनं भविष्यति।
जनानां मनोरञ्जनाय रथ मैदाने
महिलाप्रतियोगिता भविष्यति।
सुन्दरसिंहः अवदत् यत् गतवर्षस्य
तुलनायां अस्मिन् समये अधिकाः देवी-
देवताः दशहरामहोत्सवम् आगमिष्यन्ति
इति अपेक्षा अस्ति।

दशहरायाः कृते ३३२ देवताभ्यः निमन्त्रणम्, १६ वर्षाणाम् अनन्तरं आगन्तुं शक्नोति श्रृंगाक्षि, बालुनागः च

कुल्लूदशहरामहोत्सवाय रघुनाथनगरी
सुसज्जिता अस्ति। दशहरा
उत्सवसमित्या अस्मिन् समये ३३२
देवी-देवताः आमन्त्रिताः। १६ वर्षाणाम्
अनन्तरं शृङ्गार्षिः, बालुनागः च
आमन्त्रिताः सन्ति। शुक्रवासरस्य सायं
यावत् कुल्लूनगरस्य ढालपुरम् अपि
पञ्च देवाः आगताः सन्ति। यदा आनी,
निर्मण्ड बज्जार, सैज, मनाली, तीर्थन,
मणिकार्ण च क्षेत्रेभ्यः प्रायः १५० देवी-
देवताः मार्गे सन्ति, ते शनिवासरे सायं
अस्थायीशिबिरेषु आगमिष्यन्ति।
दशहरायाः कृते सम्पूर्णं ढालपुरं प्रकाशैः
प्रकाशितम् अस्ति।
मालमार्गसम्बद्धानाम् आपणानां कृते
वितानैः अलङ्कृतम् अस्ति।

नवदुर्गास्वरूपाख्यं लघुकाव्यं मनोरमम्

(सम्पूर्णनूतनं द्वितीयसंस्करणम्)
शैलपुत्री

वृषस्थिता देवी शम्भुसहचरा शुभा
सा माता शैलपुत्री नो जीवनबलदायिका ।१।
शूलपद्मकरा सिद्धा त्वत्सिद्धयति साधना
सफलताकृते तावत् तवाराधनभावना ।२।
योगेन योग्यतां कृत्वा मनश्शान्तिं प्रदेहि शम्
स्वकरकमलाभ्याञ्च पुत्रप्रेम विधेहि कम् ।३।
दुष्टानां साहसं यत्र वर्धते त्वं तदा तदा
शूलं हस्ते गृहीत्वा हे दुष्टतानाशने क्षमा ।४।
हे मूलाधारचक्रस्य अध्यक्षदेवता सती
धर्मार्थकाममोक्षाणां दीयतां दीयतां गतिः ।५।

ब्रह्मचारिणी

सा ब्रह्मचारिणी माता ज्ञानभक्तिसमाकरा
भगवत्यास्तपोनिष्ठा द्विकरूपपरम्परा ।६।
अस्मान् कठिनकालेऽपि लक्ष्यं दर्शयतीह शम्
अनुशासनधर्मञ्च ध्यानं ज्ञानं समर्पणम् ।७।

चन्द्रघण्टा

रणवीरा प्रसिद्धा या भगवत्यास्वरूपिका
चन्द्रघण्टा त्वियं देवी जीवनयुद्धसाधिका ।८।
दुर्बलानां कृते शक्तिन्यायधर्मसुरक्षिका
प्रेरिका युद्धकृत्यर्थे बलोत्साहप्रचोदिका ।९।

कुष्माण्डा

निर्मात्री जगतो ह्यस्ति त्वस्मान् चालयतीह शम्
सकारात्मकवृत्तेश्च सामर्थ्यं वितनोति कम् ।१०।
आन्तरिकबलस्यापि सुकार्याणां प्रदायिनी
कुष्माण्डा सा महादेव्यास्तुर्यरूपस्वरूपिणी ।११।

स्कन्दमाता

धारयित्वाऽर्भकं स्कन्दं सिंहाख्यं त्रिनेत्रा या
महोत्साहा महानन्दा महोदारा महाशया ।१२।
स्कन्दस्य जननी सैषा कार्तिकेयस्य पोषिका
दुर्गायाः पञ्चमारूपं स्कन्दमातेति संस्तुता ।१३।
चतुर्भुजा पद्महस्ता त्रिनेत्रा शङ्कराश्रिता
स्वस्तिमुद्रा शुभाकारा जगन्माता नमस्तुता ।१४।

कात्यायनी

दुर्गायाः षाष्टिकाकारा कात्यायनी विभास्वरा
प्रसिद्धा नवरात्रेषु षड्दिने पूज्यते परा ।१५।
ऋषिकतस्य सा पुत्री विद्यादात्री शुभङ्करी
लोचनत्रयभूषिता सर्वलोकहितङ्करी ।१६।

कालरात्रिः

सा मातुः सप्तमारूपं कालरात्रिस्त्विति स्मृता
कृष्णवर्णा क्षिप्तकेशा निर्भया तमोनाशिका ।१७।
धारयन्ती घटं वामे दक्षिणे शस्त्रधारिका
अन्धकारान् विनिष्कृत्य चाज्ञाननाशने क्षमा ।१८।

महागौरी

नवरात्रेषु महागौरी ह्यष्टमदिवसे स्तुता
भूतभविष्यबाधाश्च तदनुग्रहतो गताः ।१९।
कृता ह्याराधना तस्या जनैस्तावत् यदा यदा
दूरीभूतानि पापानि तेषामत्र तदा तदा ।२०।
बुद्धिमती महागौरी महामान्या महेश्वरी
दयालुहृदया तावत् शङ्करी सा शुभङ्करी ।२१।
हिमालये वने सा तु महाघोरतपस्विनी
शिवगङ्गाजलस्नाता सुन्दररूपधारिणी ।२२।

सिद्धिदात्री

नवमी स्वरूपा मातुः सिद्धिदात्री जनैस्तुता
अलौकिकोपचारेण विभिन्नशक्तिसंयुता ।२३।
चतुर्भुजा महेशानी हर्षचित्ता शुभाङ्गिनी
सिंहाख्यं शिवा साध्वी महाप्रज्ञा प्रचोदिनी ।२४।
साधूनां योगिनां नूनं देवानाञ्च प्रसादिनी
शिवस्य परमा शक्तिश्शिवकार्यप्रमोदिनी ।२५।
नवदुर्गास्वरूपाख्यं लघुकाव्यं मनोरमम्
कविना रुरुणा प्रोक्तं सुखशान्तिप्रदायकम् ।२६।
सर्वेषां भवतात्सर्वं सम्यक् साधु सुशोभनम्
सुदिनं सुप्रभातं वै सत्यं शिवञ्च सुन्दरम् ।२७।

रचयिता - डा.रुरुकुमारमहापात्रः(अध्यापकः)
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः,तिरुपति:

गुजरातराज्यस्थितेन श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयेन संस्कृच्छात्रेभ्यः समायोजिता अभूतपूर्वा कार्यशाला

हिमसंस्कृतवार्ता: डॉ. राहुलकुमारझाः, वेदविभागीयः सहायकाचार्यः,।

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः संस्कृतटङ्कणम् अथ
आशुलिपिः इत्येतस्याः त्रिदिवसीयायाः कार्यशालायाः
उद्घाटनं गुजरातराज्यस्थिते श्रीसोमनाथ-
संस्कृतविश्वविद्यालये बृहस्पतिवासरे अभवत् ।
विश्वविद्यालयस्य वेदविभागेन एतस्याः त्रिदिवसीयायाः
Sanskrit Typing & Short Hand इत्याख्यायाः
राष्ट्रियकार्यशालायाः समायोजनं नवदिल्लीस्थितस्य
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य सञ्चाल्यमानायाः
संस्कृतसंवर्धनयोजनायाः वित्तसहायतया कृतम्।
उद्घाटनसत्रस्य आयोजनं १०.१०.२४ तमे दिनाङ्के
११.०० वादने अभवत्। कार्यशालायाः
उद्घाटनसत्रे श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य
यशस्विनः सम्माननीयाः च कुलपतयः
प्रो.सुकान्तकुमारसेनापतिमहोदयाः आध्यक्ष्यं निरवहन्।
मुख्यातिथिरूपेण दूरदर्शनसमाचारवाहिन्यां
संस्कृतसम्पादकाः प्रवाचकाः च गवीशद्विवेदिमहोदयाः
नवदिल्लीतः समुपस्थिताः आसन्। का.कुलसचिवाः
प्रो.ललितपटेलमहोदयाः अनुस्नातकविभागाध्यक्षाः

प्रो.विनोदकुमारझामहोदयाः, विश्वविद्यालयसञ्चालित-
महाविद्यालयस्य प्राचार्याः डॉ.नरेन्द्रपण्ड्यामहोदयाः,
मुख्यसंयोजकाः वेदविभागाध्यक्षाः डॉ.
विपुलजादवमहोदयाः च एतस्मिन् उद्घाटनसत्रे
वेदिकायां विराजमानाः आसन्।
अस्य उद्घाटनसत्रस्य प्रारम्भः वैदिकमङ्गलाचरणेन
दीपप्रज्वालनेन च अभवत्। प्रास्ताविकं
शाब्दिकस्वागतं वेदविभागाध्यक्षाः डॉ.विपुलजादव-
महोदयाः कृतवन्तः। मुख्यातिथयः सम्पादकाः
आचार्याः गवीशद्विवेदिमहोदयाः संस्कृतक्षेत्रीयं स्वकम्
अनुभवं प्रस्तूय छात्रान् उदबोधयन्। विश्वविद्यालयस्य
का.कुलसचिवाः प्रो.ललितपटेलमहोदयाः
संस्कृतटङ्कणविषये वृत्त्यवसाराणां विषये प्रतिभागिनां
मार्गदर्शनं कृतवन्तः। विश्वविद्यालयस्य मान्याः
कुलपतयः कार्यक्रमस्य च अध्यक्षः
प्रो.सुकान्तकुमारसेनापतिमहोदयाः स्वोद्बोधने वर्तमाने
काले एतादृश्याः अभूतपूर्वायाः कार्यशालायाः
उपयोगितां महत्त्वं च वर्णितवन्तः। विद्याविनययोः
माहात्म्यम् अपि सरलकथामाध्यमेन प्रबोधितवन्तः।
अस्य उद्घाटनसत्रस्य सञ्चालनं संयोजकेषु अन्यतमः
अथ वेदविभागीयः सहायकाचार्यः डॉ.
राहुलकुमारझामहोदयः कृतवान् तथा आभारज्ञापनं
दर्शनविभागाध्यक्षा डॉ. उमामहेश्वरीमहोदया कृतवती।
अस्याः कार्यशालायाः संयोजकाः डॉ.विपुलजादवः,
डॉ.राहुलकुमारझा, डॉ.हेमन्तपटेलः, श्रीअभिलाष-
महापात्रः च आसन्। कार्यशालायां सप्तत्यधिकाः
संस्कृतच्छात्राः प्रतिभागिनः सन्ति इति विशेषः।

संस्कृत- प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः परिणामस्य घोषणा जाता

वार्ताहरः - डॉ. नरेन्द्र राणा
गतदिवसे Online संस्कृतशिक्षणम्
जनसंचार- आमुखपटलसमूहे
विश्वसंस्कृतप्रतिष्ठानं राजस्थानम् इत्यस्य
आचार्य रामकृष्णशास्त्री वर्यस्य
जन्मदिवसोपलक्ष्ये
आयोजितायाः एकस्याः
विशेषप्रतियोगितायाः आयोजनम्

अभवत्। एषां संस्कृत-प्रश्नोत्तरी
प्रतियोगितायाम् ओडिशातः डॉ.
लक्ष्मीकान्त षडङ्गी प्रथम-स्थानं
प्राप्तवान्, द्वितीयस्थाने पंजाबतः शिवम
शर्मा, तृतीयस्थाने च राजस्थानात् रेखा
तिवारी वर्तते। प्रतियोगितायाः
पुरस्कारप्रायोजकः राजस्थानात्
विश्वसंस्कृतप्रतिष्ठानम् इत्यस्य आचार्य
रामकृष्णशास्त्री, आयोजकश्च गुजराततः
राष्ट्रीय संस्कृत प्रचारकः जगदीश डाभी
आसीत्। ध्यातव्यं वर्तते यद् Online
संस्कृतशिक्षणम् द्वारा प्रतिरविवासरे
ऑनलाइन संस्कृत- प्रश्नोत्तरी-
प्रतियोगितायाः आयोजनं क्रियते।
पुरस्कारप्रायोजकः आचार्य
रामकृष्णशास्त्री सर्वेभ्योः विजेतृभ्योः
पुरस्कारं दास्यत। तेन सह उत्तराखंडात्
संस्कृतरसास्वादः संस्था विजेतृभ्योः
प्रमाणपत्रं दास्यति।